

SECOND PUBLIC EXAMINATION

HONOUR SCHOOL OF ENGLISH LANGUAGE AND LITERATURE 2004

COURSE II
Paper B16 Old Norse Texts

Tuesday, 18 May 2004, 9.30 am to 12.30 pm

Time allowed – Three hours

Answer Question 1 and *two* others. You should pay attention in your answers to the precise terms of the questions, and should not write substantially on the same text in more than one essay.

Do not turn over until told to do so.

Answer Question 1 and *two* others. You should pay attention in your answers to the precise terms of the questions, and should not write substantially on the same text in more than one essay.

1. Translate three of the following passages, adding brief notes on any points of literary and/or linguistic interest.

(a)

Þat er nú sagt einhverju sinni of várit, at konungr býðr Auðuni at vera með sér álengðar, ok kvezk myndu gøra hann skutilsvein sinn ok leggja til hans góða virðing. Auðun segir, 'Guð þakki yðr, herra, sóma þann allan er þér vilið til míni leggja; en hitt er mér í skapi at fara út til Íslands.' Konungr segir, 'Petta sýnisk mér undarliga kosit.' Auðun mælti: 'Eigi má ek þat vita, herra', segir hann, 'at ek hafa hér mikinn sóma með yðr, en móðir minn troði stafkarls stíg út á Íslandi; því at nú er lokit bjorg þeiri er ek lagða til, áðr ek fóra af Íslandi.' Konungr svarar: 'Vel er mælt', segir hann, 'ok mannliga, ok muntu verða giptumaðr. Sjá einn var svá hlutrinn, at mér myndi eigi mislíka at þú færir í braut heðan. Ok ver nú með mér þar til er skip búask.' Hann gørir svá.

(b)

Nú er at segja frá utanferð Glúms. Þegar er hann kom við land, fór hann upp á Vørs til Vigfúss. Ok er hann kom at bœnum, þá sá hann þar mikit fjölmenni ok margs konar skemtan ok leika; ok þat þótisk hann sjá, at þar mundi á öllum, hlutum stórmenska vera. En þar sem hann sá marga menn merkiliða, þá vissi hann eigi, hvar Vigfúss mundi vera, frændi hans. Þat mark hafði hann til hans, at hann sá mann mikinn ok vegligan í qndvegi í skautfeldi blám, ok lék sér at spjóti gullreknu; gekk síðan at honum ok kvaddi hann, en hann tók vel kveðju hans. Vigfúss spurði, hvat manna hann væri, en hann kvazk vera íslenzkr ok eyfirzkr. Þá spurði Vigfúss at Eyjólfí mági sínum ok Ástríði dóttur sinni; en [hann] kvað hann andaðan: 'en Ástríðr lifir.' Vigfúss spurði, hvat barna þeira lifði, en Glúmr sagði honum til systkina sinna. En síðan sagði hann honum, at þar var einn sonr þeira kominn fyrir hann.

(c)

Nú ferr Glúmr út til Íslands ok heim til Þverár. Ok móður sína hitti hann brátt, ok fagnaði hon honum vel ok sagði ójafnað þeira seðga ok bað hann þó hafa við þolinmæði, en kvazk til lítils um fær at ganga þeim í móti. Síðan reið hann heim at garði. Þá sá hann, at færðr var garðrinn ok gengit á hans hlut, ok þá kvað hann vísu:

(i) Nærr gengr mér ok mínum,
mendoll, hjúum qllum,
þverr við glaum, inn græni
garðr, en oss of varði.
Verðr hróðr skotat harðla,
hér tíni ek þat, mínum,
munat enn of styr stála
starflauss, fóðurálfí.

(d)

Drifo ungar tveir
á dýr siá,
synir Niðaðar,
í Sævarstöð.

Kómo þeir til kisto,
kröfðo lukla—
opin var illúð,
er þeir í sá.
Fiqlð var þar menia,
er þeim mógom sýndiz
at væri gull rauft
ok gørsimar.

‘Komið einir tveir,
komið annars dags—
ykr læt ek þat gull
um gefit verða.
Segiða meyiom
né salþiódum,
manne øngom,
at it mik fyndið.’

(e) Atli létt
lanz síns á vit
íó eyrskán
aptr frá morði.
Dyrn var í garði,
dröslom of þrungrit,
vápnssongr virða—
vóro af heiði komnir.

Út gekk þá Guðrún
Atla í gogn
með gyltom kálki
at reifa giold røgnis:
‘þiggia knáttu, þengill,
í þinni hollo
glaðr at Guðrúno
gnadda nifflarna.’

Umðo ólskállir
Atla, vínhöfgar,
þá er í hóll saman
Húnar tölðuz,
gumar gransíðir.
Gengo inn hvatir.

2. Comment on four of the following

(a) Hverjar eru þær snótir,
er ganga syrgjandi
at forvitni fóður;
morgum mönnum
hafa þær at meini orðit,
við þat munu þær sinn aldr ala?
Heiðrekr konungr,
hyggðu at gátu!

(b) Veit ek, at ek hekk
vindga meidi á
nætr allar níu,
geiri undaðr
ok gefinn Óðni,
sjálfr sjálfum mér,
á þeim meidi
er mangi veit
hvers hann af rótum renn.

Hon segir:

(c) "Þókk mun gráta
þurrum tárum
Baldrs bálfarar.
Kyks né dauðs
nautka ek karls sonar:
haldi Hel því er hefir."

'En þess geta menn at þar hafi verit Loki Laufeyjarson er flest
hefir illt gert með Ásum.'

(d) Ek sá Baldri,
blóðgom tívor,
Óðins barni,
ørlög fölgin.
Stóð um vaxinn,
völlor[?] hæri,
miór ok miók fagr,
mistilteinn.

(e)

SÍÐAN gengr hon út ok til móts við Gísla ok segir honum: „Fóstra mín er nú vitlaus orðin ok vill svíkja þik.“ Gísli mælti: „Ger þú þér gott í hug, því at eigi mun mér þat at fjórlesti verða, at Auðr blekki mik.“ ok kvað visu.

(f)

Pá kvað Þormóðr visu:

Emkak rauðr, en rjóðum
ræðr grønn Skogul manni
haukasetra en hvítar;
hyggr fár of mik sáran;
hitt veldr mér, at meldrar
mordvenjanda Fenju
djúp, ok danskra vápnas
Dagshriðar spor —

Ok er hann haði betta kveðit, þá andaðisk hann standi við vandbálkinn ok fell eigi fyrr til jarðar en hann var dauðr. Haraldr konungr Sigurðarson fylldi visuna, er Þormóðr haði ort. „Dagshriðar spor sviða,“ sagði hann. „svá myndi skáldit vilja kveðit hafa.“

(g)

Pá kvað Glúmr svá

at orði, at: 'ek nefni Ásgrím í vætti, annan Gizur í þat vætti, at ek vinn hofseið at baugi, ok segi ek þat Æsi, at ek várk at þar, ok vák at þar, ok rauðk at þar odd ok egg, er Þorvaldr krókr fekk bana. Liti nú á eið, þeir er spekimenn eru ok við eru staddir.'

3. EITHER (a) “*Víga-Glúms saga* is essentially a biography of Víga-Glúmr Eyjólfsson”. How useful is the term “biography” to characterise this saga?
- OR (b) “*Víga-Glúms saga* is about how to behave – and how not to – in society”. Discuss.
4. “In *Atlakviða* and *Völundarkviða* we are shown protagonists on the very margins of humanity”. Consider this statement with reference to either or both poems.
5. “It is only with some knowledge of the other versions of the story that we can fully appreciate the achievement of the *Atlakviða* poet”. Do you agree?
6. Write on the function of parallelism in *Völundarkviða*.
7. “The story of Auðun and his bear is archetypal; we need know nothing of the particularities of the Icelandic literary tradition to appreciate its excellences”. Do you agree?
8. Write on the contribution of skaldic or Eddaic verse to any Old Norse prose narrative(s) you have read.
9. “The author of [*Hervarar saga*] attempted, not always successfully, to combine a number of stories and poems into a single coherent narrative”. Would you make any stronger claim for the constructional abilities of the saga author?
10. “In *Gísla saga*, the women are the key to the narrative”. Do you agree?
11. Compare and contrast *Völuspá* with the relevant sections of Snorri’s *Gylfaginning*.
12. Do you agree with Kurt Schier’s view that loyalty is the unifying theme of *Fóstbræðra saga*?
13. “*Hávamál* offers little more than an uneasy blend of unattractively cynical and self-serving observations on the one hand, and an incoherent and largely unintelligible smattering of pagan lore on the other”. Consider any part of this statement.